krungsri Research
เครือ MUFG หนึ่งใน สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก

Research Intelligence

ตุลาคม 2564

รชฎ เลียงจันทร์
rachot.leingchan@krungsri.com

เปิดท่องเที่ยวไทยอย่างไรให้ได้สมดุลระหว่างเศรษฐกิจและการติดเชื้อ

การท่องเที่ยวถือเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทย ในช่วงเกือบสองปีที่ผ่านมาผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องเผชิญความยากลำบากจากวิกฤติโควิด-19 โดยเฉพาะจากการหายไปของนักท่องเที่ยวต่างชาติ สัญญาณฟื้นตัวของการท่องเที่ยวในบางภูมิภาคจึงทำให้ประเทศไทยต้องเริ่มหันมาพิจารณาคลายมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าประเทศ **วิจัยกรุงศรีมองว่าการใช้มาตรการที่แตกต่างกันสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาจากแต่ละประเทศจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถควบคุมความเสี่ยงได้ดีขึ้น เนื่องจากแต่ละประเทศมีความสามารถและมีความเสี่ยงในการควบคุมการระบาดที่ต่างกัน**

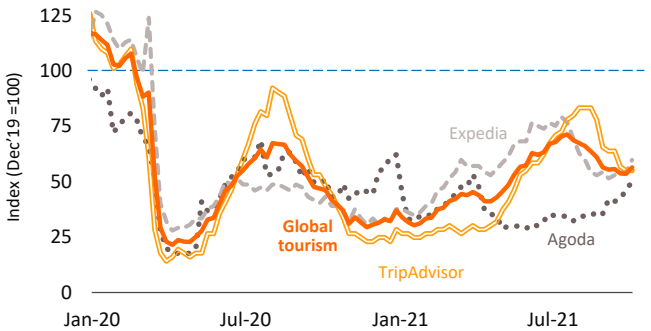
การแบ่งกลุ่มประเทศขึ้นกับทั้งประโยชน์ที่จะได้รับและความเสี่ยงของการระบาดโควิด-19 ที่เกิดขึ้นจากการเปิดรับนักท่องเที่ยว ประโยชน์ที่ได้รับสะท้อนรายได้จากการท่องเที่ยว ขณะที่ความเสี่ยงของสะท้อนจากการติดเชื้อและความสามารถควบคุมโรคของแต่ละประเทศ **วิจัยกรุงศรีเสนอว่าควรแบ่งประเทศออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสีเขียว กลุ่มสีเหลือง กลุ่มสีส้ม และกลุ่มสีแดง โดยกลุ่มสีเขียวประกอบด้วยประเทศที่มีความเสี่ยงการนำเข้าการระบาดของโควิด-19 ต่ำและเป็นตลาดท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้ให้ประเทศไทยได้มาก** มาตรการที่ใช้กับนักท่องเที่ยวจากประเทศจากกลุ่มนี้จึงควรมีความเข้มงวดน้อยที่สุด นอกจากนี้ **รายชื่อประเทศและมาตรการที่ใช้ควรถูกนำมาพิจารณาทุก 14 วัน** เพื่อให้สามารถปรับให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ได้

ตัวเลขผู้ติดเชื้อโควิด-19 ที่ลดลงทั่วโลกทำให้หลายประเทศเริ่มคลายความเข้มงวดของมาตรการควบคุมการระบาด โดยเฉพาะมาตรการจำกัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ อาทิ การเปิดให้รับประทานอาหารในร้าน การอนุญาตจัดงานที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก และการเปิดการเดินทางในประเทศ การ คลายล็อกดาวน์เหล่านี้ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มกลับมาฟื้นตัวและช่วยบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม หลายประเทศกลับมาเผชิญความเสี่ยงจากการระบาดที่สูงขึ้นอีกครั้ง **ดังนั้น การจัดการและหาจุดสมดุลระหว่างความเสี่ยงและผลทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการดำเนินการคลายความเข้มงวดของมาตรการในระยะต่อไป** โดยเฉพาะการเปิดประเทศเพื่อรองรับการเดินทางระหว่างประเทศอีกครั้ง จากบทความ *เปิดประเทศไทยอย่างไรให้พ้นภัยเศรษฐกิจและโควิด-19* ที่วิจัยกรุงศรีศึกษาขั้นตอนการเปิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ ในคราวนี้เราจะวิเคราะห์ความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางในการเปิดประเทศของไทย เพื่อเตรียมการเริ่มต้นรับนักท่องเที่ยวอีกครั้ง

ธุรกิจท่องเที่ยวทั่วโลกสูญเสียรายได้อย่างหนักเป็นเวลาเกือบสองปี แม้เริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวในบางภูมิภาค

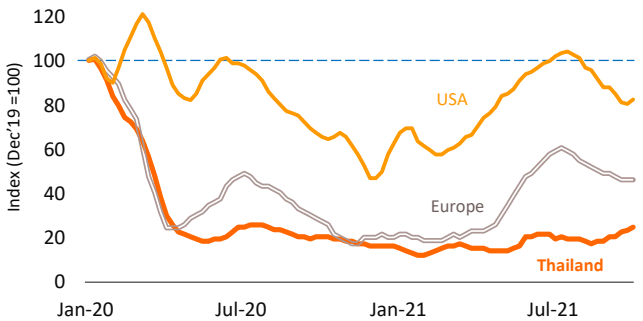
องค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) **ประเมินว่าการท่องเที่ยวทั่วโลกหดตัวมากถึง 60-80% จากวิกฤติการระบาดของโควิด-19** ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ของวิจัยกรุงศรีที่ใช้ข้อมูล Google Search ในการวิเคราะห์กิจกรรมการท่องเที่ยวโลกและไทย โดยจากข้อมูลความถี่ของการค้นหาเว็บไซต์เกี่ยวกับการจองที่พัก (Agoda, Expedia และ TripAdvisor) พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวโลกลดต่ำสุดในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2020 และเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวได้ประมาณ 50% ของระดับก่อนการระบาด (รูปที่ 1) มีแรงหนุนจากการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาคเดียวกันโดยเฉพาะในสหรัฐฯ และในยุโรป (รูปที่ 2) ขณะที่ธุรกิจท่องเที่ยวของไทยยังคงซบเซาจากมาตรการจำกัดการเดินทางเข้าออกประเทศที่เข้มงวด สัญญาณการฟื้นตัวของการท่องเที่ยวในบางภูมิภาคทำให้ประเทศไทยต้องเริ่มพิจารณาและเตรียมตัวหาขั้นตอนในการเปิดรับนักท่องเที่ยวในอนาคตเพื่อชดเชยรายได้จากการท่องเที่ยวที่หายไป

Figure 1: Searching trend of global tourism activities

Source: Google, Krungsri Research

Figure 2: Searching trend of tourism activities in selected countries

Source: Google, Krungsri Research

รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจสำคัญของไทยตลอดหลายปีที่ผ่านมา

ในปี 2019 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวม 3.06 ล้านล้านบาท คิดเป็นถึง 20% ของมูลค่าเศรษฐกิจประเทศไทย มีอัตราเติบโตเฉลี่ย 5.8% ต่อปีในช่วง 2017-2019 นักเที่ยวต่างชาติมีจำนวน 39.8 ล้านคน โดยตลาดนักท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ จีน กลุ่มประเทศอาเซียน และกลุ่มประเทศยุโรปที่มีสัดส่วน 27.6%, 26.8%, และ 16.9% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (รูปที่ 3) และเมื่อมองในมุมการใช้จ่าย นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียและตะวันออกกลางมีค่าใช้จ่ายต่อคนสูงสุดถึง 85,697 และ 81,262 บาท ส่วนรายจ่ายของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 48,487 บาทต่อคน (รูปที่ 4)

Figure 3: Tourist arrivals by nationality in 2019 (Persons, million)

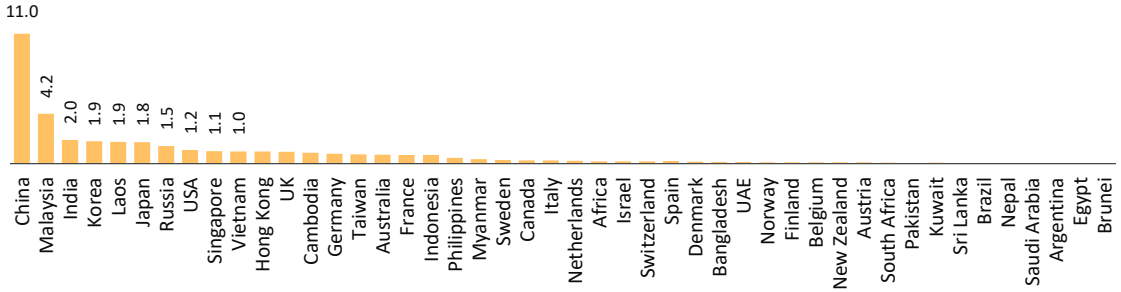
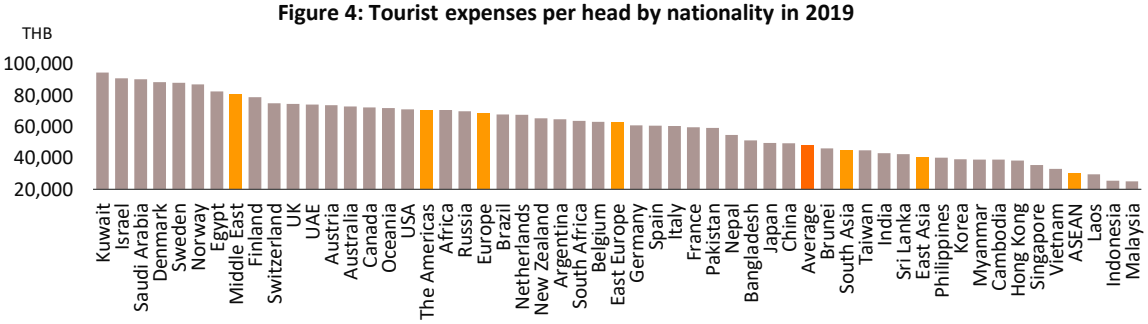

Figure 4: Tourist expenses per head by nationality in 2019

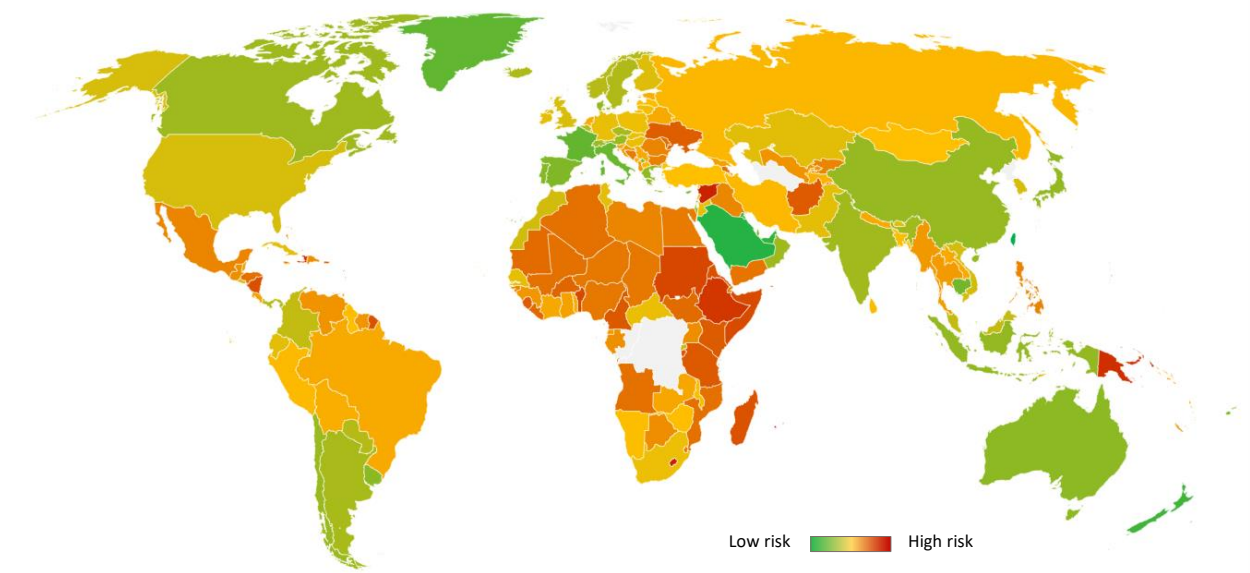
Source: Ministry of Tourism and Sports

รายจ่ายต่อคนของนักท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวของแต่ละประเทศบ่งบอกประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเปิดประเทศ วิจัยกรุงศรีมองว่า ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไทยสูงและมีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงจะเป็นประเทศที่เราควรพิจารณาเปิดให้เดินทางเข้ามาในประเทศก่อน โดยจาก 45 ประเทศที่ทำการศึกษามีนักท่องเที่ยวรวม 38.4 ล้านคนหรือคิดเป็น 96.4% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด พบว่าการเปิดให้นักท่องเที่ยวจากสวีเดน สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ อิสราเอล จีน และรัสเซียเดินทางเข้าประเทศไทยจะสร้างรายได้ให้ประเทศไทยได้มากที่สุด

การเปิดรับนักท่องเที่ยวช่วยบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ แต่ก็แลกมาด้วยความเสี่ยงจากโควิดที่เพิ่มขึ้น

วิจัยกรุงศรีสร้างดัชนีความเสี่ยงของการระบาดในแต่ละประเทศ ซึ่งสะท้อนความเสี่ยงการนำเข้าการระบาดของโควิด-19 (Risk from imported cases) **หากมีการเปิดประเทศ** โดยดัชนีความเสี่ยงของการระบาดคำนวณจาก 5 ปัจจัยต่อไปนี้ จำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ต่อประชากรในช่วง 14 วันที่ผ่านมา (Total number of infections in the last 14 days) แนวโน้มจำนวนผู้ติดเชื้อ (Infection trend) จำนวนการตรวจหาเชื้อโควิดต่อประชากรในช่วง 7 วันที่ผ่านมา (Total number of COVID-19 tests in the last 7 days) สัดส่วนการเจอเชื้อโควิด-19 (Positive rate) และสัดส่วนผู้ที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 1 โดสต่อประชากร 100 คน (Vaccine coverage per hundred persons) โดยใช้วิธี Principal Component Analysis เพื่อคำนวณดัชนี

Figure 5: COVID-19 risks by country

Source: Our World in Data, WHO, calculation by Krungsri Research, data as of October 14, 2021

ผลการศึกษาซึ่งแสดงในรูปที่ 5 พบว่าประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำได้แก่ ไต้หวัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดิอาระเบีย ซึ่งแทนด้วยสีเขียวในแผนที่ ขณะที่ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงจะถูกแทนด้วยสีแดง ซึ่งประเทศส่วนใหญ่อยู่ในยุโรปตะวันออกและทวีปแอฟริกา การเลือกอนุญาตให้นักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำเดินทางเข้าประเทศไทยจะช่วยลดการนำเข้าความเสี่ยงของโควิด-19 ได้ ขณะที่ประเทศไทยมีความเสี่ยงต่ำเป็นอันดับที่ 140 จาก 224 ประเทศทั้งหมดที่นำมาประเมิน เนื่องจากการติดเชื้อยังอยู่ในระดับสูง การตรวจโควิด-19 ต่ำ และสัดส่วนการตรวจเจอผู้ติดเชื้อสูง

การเปิดประเทศต้องทำอย่างระมัดระวังและเป็นขั้นตอน โดยเลือกใช้มาตรการและความเข้มงวดตามความเสี่ยงของประเทศ

การเลือกเปิดประเทศต้องคำนึงทั้งประโยชน์ที่จะได้รับและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดรับนักท่องเที่ยว ดังนั้น วิจัยกรุงศรีจึงใช้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายจ่ายของนักท่องเที่ยวรายคนมาคำนวณ Benefits score เพื่อสะท้อนประโยชน์ที่จะได้รับจากการอนุญาตให้นักท่องเที่ยวจากประเทศนั้นๆ เดินทางเข้าไทย ส่วนความเสี่ยงจากการระบาดสะท้อนจากความเสี่ยงการนำเข้าการระบาดของโควิด-19 **โดยประเทศไทยควรลดความเข้มงวดของมาตรการเดินทางเข้าประเทศให้กับนักท่องเที่ยวจากประเทศที่สามารถสร้างรายได้ให้ประเทศไทยได้สูงและมีความเสี่ยงของการระบาดต่ำกว่าก่อน จากผลการศึกษาในรูปที่ 6 พบว่าประเทศที่ควรอนุญาตให้มีการเดินทางเข้าประเทศก่อนจะเป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มขวาบนของกราฟ** เช่น คูเวต ซาอุดิอาระเบีย ออสเตรเลีย และไต้หวัน เป็นต้น

Figure 6: Preferred countries for reopening

Source: Krungsri Research, data as of October 14, 2021

จะเห็นได้ว่า การจัดกลุ่มประเทศเพื่อหามาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศที่เหมาะสมจะต้องพิจารณาในทั้ง 2 มิติ คือ ด้านความเสี่ยงและความสำคัญ โดย**วิจัยกรุงศรีเสนอว่าควรแบ่งประเทศออกเป็นสี่กลุ่มเพื่อจัดมาตรการที่เหมาะสม** ได้แก่ กลุ่มสีเขียวซึ่งเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำและมีความสำคัญสูง กลุ่มสีเหลือง (ประเทศที่มีความเสี่ยงปานกลาง) กลุ่มสีส้ม (ประเทศที่มีความเสี่ยงสูง) และกลุ่มสีแดง (ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงมากหรือมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวไทยน้อย) การแบ่งกลุ่มสามารถทำได้หลายเกณฑ์ขึ้นกับว่าเรามองปัจจัยใดสำคัญกว่ากันระหว่างรายได้และความเสี่ยง โดยในการศึกษาชิ้นนี้วิจัยกรุงศรีเสนอการแบ่งกลุ่มประเทศออกเป็นสามรูปแบบ ได้แก่ (1) ให้ความสำคัญทั้งสองปัจจัยเท่ากัน (2) ให้ความสำคัญด้านรายได้มากกว่า และ (3) ให้ความสำคัญด้านความเสี่ยงหรือสุขภาพมากกว่า โดยรายชื่อประเทศในแต่ละกลุ่มจากการแบ่งทั้งสามรูปแบบสามารถดูจากรูปที่ 7

นอกจากประเทศต้นทางของนักท่องเที่ยว ประวัติการฉีดวัคซีนก็มีผลต่อการเลือกใช้มาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศด้วย หากนักท่องเที่ยวเดินทางมาจากประเทศกลุ่มสีแดงและยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีน มาตรการที่ใช้จะต้องมีความเข้มงวดสูง โดยมาตรการที่ใช้รวมถึง (1) หลักฐานการฉีดวัคซีนครบโดสก่อนการเดินทางอย่างน้อย 14 วัน (2) ผลตรวจ PCR ภายใน 72 ชม.ก่อนเข้าประเทศ (3) การตรวจและสุ่มตรวจหลังจากเดินทางเข้าประเทศ (4) การลงทะเบียนรายงานตัวตามเวลาที่กำหนด (5) การกักตัวด้วยตัวเอง (6) การห้ามออกนอกเขตที่กำหนดหรือกำหนดพื้นที่นำร่องการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และ (7) การกักตัวที่สถานการกักตัวของรัฐหรือเอกชนที่รัฐกำหนด การวิจัยกรุงศรีได้เสนอมาตรการที่อาจนำมาใช้แบ่งตามนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ตามรูปที่ 8 ทั้งนี้รายชื่อประเทศในแต่ละกลุ่มและมาตรการที่ใช้ควรถูกนำกลับมาพิจารณาทุก 14 วันเพื่อความเหมาะสมต่อไป

Figure 7: Country list by focus

	Balance list	Benefit-focus list	Health-focus list
Green	Kuwait, Saudi Arabia, UAE, Taiwan, Australia, Israel, Denmark, Sweden, China, France	Sweden, Israel, Kuwait, Australia, UK, Denmark, United States, China, Russia, Norway	Taiwan, Saudi Arabia, Kuwait, UAE, New Zealand, France, Italy, Australia, Israel, Denmark
Yellow	New Zealand, UK, Norway, United States, Canada, Switzerland, Italy, Austria, Japan, Russia	Saudi Arabia, UAE, Canada, Switzerland, France, Finland, Germany, Austria, Japan, Italy	China, Spain, Cambodia, Canada, Japan, Sweden, Switzerland, Austria, Norway, India
Orange	Spain, Finland, Germany, India, Belgium, Cambodia, Hong Kong, Argentina, Netherlands, South Africa	New Zealand, Netherlands, Taiwan, Spain, India, Belgium, South Africa, Egypt, Brazil, South Korea	Hong Kong, United States, UK, Argentina, Belgium, Finland, Indonesia, Germany, South Korea, Russia
Red	South Korea, Pakistan, Brazil, Singapore, Bangladesh, Egypt, Vietnam, Malaysia, Nepal, Indonesia, Brunei, Laos, Myanmar, Sri Lanka, Philippines	Pakistan, Argentina, Cambodia, Hong Kong, Bangladesh, Singapore, Nepal, Philippines, Vietnam, Myanmar, Malaysia, Laos, Sri Lanka, Brunei, Indonesia	Malaysia, South Africa, Pakistan, Vietnam, Singapore, Brunei, Netherlands, Bangladesh, Brazil, Sri Lanka, Nepal, Laos, Myanmar, Egypt, Philippines

Source: Krungsri Research , data as of October 14, 2021

นอกจากการพิจารณาขั้นตอนการคลายความเข้มงวดของมาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศแล้ว การควบคุมการระบาดในประเทศและการเร่งฉีดวัคซีนที่รวดเร็วจะช่วยให้ผู้คนและเศรษฐกิจในประเทศสามารถสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้ประเทศไทยสามารถกลับมาเปิดประเทศได้เร็วขึ้น และ ยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาในประเทศได้ อีกทั้ง การเตรียมรับมือป้องกันทั้งในด้านความพร้อมของระบบป้องกัน ระบบเตือนความเสี่ยงข องการระบาดและการเพิ่มความสามารถในการรองรับการระบาดครั้งใหม่ยังเป็นสิ่งจำเป็นต่อการคลายล็อกดาวน์มาตรการเดินทางระหว่างประเทศในระยะต่อไป

Figure 8: Suggested restrictions

	ผู้ที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว	นักท่องเที่ยวที่ยังได้รับวัคซีนไม่ครบโดส	ประเทศ
Green	สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ โดยแสดงหลักฐานการได้รับวัคซีนครบโดส 14 วันก่อนเข้าประเทศ	แสดงผล PCR test 72 ชั่วโมงก่อนเข้าประเทศและตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ; กักตัวด้วยตนเอง 7 วัน	Kuwait, Saudi Arabia, UAE, Taiwan, Australia, Israel, Denmark, Sweden, China, France
Yellow	สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ โดยแสดงหลักฐานการได้รับวัคซีนครบโดส 14 วันก่อนเข้าประเทศ; **มีการสุ่มตรวจโควิด-19 ตอนเข้าประเทศ**	แสดงผล PCR test 72 ชั่วโมงก่อนเข้าประเทศและตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ; **กักตัวที่สถานที่ของรัฐหรือสถานที่กักตัวเอกชน 7 วัน**	New Zealand, UK, Norway, United States, Canada, Switzerland, Italy, Austria, Japan, Russia
Orange	สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ โดยแสดงหลักฐานการได้รับวัคซีนครบโดส 14 วันก่อนเข้าประเทศ; **มีการตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ**; **กักตัวด้วยตนเอง 7 วัน**	แสดงผล PCR test 72 ชั่วโมงก่อนเข้าประเทศและตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ; **กักตัวที่สถานที่ของรัฐหรือสถานที่กักตัวเอกชน 10 วัน**	Spain, Finland, Germany, India, Belgium, Cambodia, Hong Kong, Argentina, Netherlands, South Africa
Red	สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ โดยแสดงหลักฐานการได้รับวัคซีนครบโดส 14 วันก่อนเข้าประเทศ; **มีการตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ**; **กักตัวด้วยตนเอง 7 วัน**	แสดงผล PCR test 72 ชั่วโมงก่อนเข้าประเทศและตรวจโควิดตอนเข้าประเทศ; **กักตัวที่สถานที่ของรัฐหรือสถานที่กักตัวเอกชน 14 วัน**	South Korea, Pakistan, Brazil, Singapore, Bangladesh, Egypt, Vietnam, Malaysia, Nepal, Indonesia, Brunei, Laos, Myanmar, Sri Lanka, Philippines

Source: Krungsri Research

วิจัยกรุงศรี

ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ	**ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ**
พรพรรณ โภคย์สุพัสตร์	ผู้บริหารฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

• สุจิต ชัยวิชญชาติ	ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
• ดร.ฉมาดนัย มากนวล	เศรษฐกรอาวุโส
• จุไรลักษณ์ พลศรี	เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)
• สถิตย์ แถลงสัตย์	เศรษฐกรอาวุโส (เศรษฐกิจภูมิภาค)
• กุศลิน จารุชาต	เศรษฐกร

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

• ธเนศ มหัทธนาลัย	นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)
• พูลสุข นิลกิจศรานนท์	นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)
• ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี	นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)
• นรินทร์ ตันไพบูลย์	นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)
• พุทธชาด ลุนคำ	นักวิเคราะห์ (Hotels, Construction Contractors, Construction Materials, Industrial Estate)
• พัชรา กลิ่นชวนชื่น	นักวิเคราะห์ (Real Estate)
• วรรณา ยงพิศาลภพ	นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances, Food & Beverages)
• ชัยวัช โชวเจริญสุข	นักวิเคราะห์ (Agriculture)

ทีมพัฒนางานวิจัย

• ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ	ผู้บริหารทีมพัฒนางานวิจัย
• รชฎ เลียงจันทร์	นักวิเคราะห์
• อาภากร นพรัตยาภรณ์	นักวิเคราะห์
• ชุติภา คลังจตุรเวทย์	นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

• สุรัชนี สมประสงค์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
• ธมณ เสริญสุขสกุล	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
• เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน	เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย
• วงศกร แก้วอุดทัง	เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

สนใจสมัครรับอีเมล์ได้ที่ ***krungsri.research@krungsri.com***

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่น โดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความ น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า